

בית מזרחי

פרשת צו - פרה

זמני כניסת ויציאת השבת

★	Ⓜ	
19:34	18:21	ירושלים
19:36	18:38	בני ברק
19:40	18:31	ציריך
19:35	18:06	וינה
20:04	18:53	אנטוורפן
20:07	18:49	פריז
19:18	18:14	לונדון

דבר הישיבה

זאת התורה - מסירות נפש לתורה כפשוטו

אחד מראשי החבורות שלח אברך לשאול את מרן רה"י הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, אם שייך להיכנס ולומר לו הערות על הסוגיא הנלמדת בחבורה.

כשנכנס האברך ראה את רבינו שוכב באפיסת כחות מוחלטת, הוא שכב על הספה מותש. כששמע את הבקשה לא יכול היה אפילו לומר את המילה כן. לקח זמן עד שהצליח להוציא מפיו מילת "כן" מרוסקת. מספר האברך, הרגשתי אז שהסיבה שהסכים לשמוע הערות מהאברכים לא היתה למרות אפיסת כוחותיו, אלא ההיפך בגלל חולשתו הוא היה זקוק בדחיפות ל'חיזוק', כאילו ראה שהוא מוכשר לקבל את התרופה ליסוריו.

כך מספר גם אחד מבני הישיבה בברכפלד שכאשר היה רבינו מגיע לשבתות בישיבה, וכידוע היה יושב כל השבת ושומע שטיקלך תורה מבני הישיבה. פעמים רבות ראינו עד כמה הוא מותש ומיוסר והרהרנו, איך אפשר להטריחו שוב ושוב, אולם כל מי שדיבר איתו בלימוד, גם אם היה חלש ולא הגיב, ראה בחוש שהדברים נותנים לו כח, ראו כיצד איך עיניו אורו למשמע הדברים.

עד כמה היו השערותיהם נכונות סיפר אחד מבני הישיבה בירושלים, שבעת שלמדו בישיבה מסכת יבמות, השמיע אחד מראשי

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מרון המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצוק"ל ממיר)

מתורת רבותינו

גודל סכנת חמדת הממון - גם אצל הכי גדולים

צו את אהרן ואת בניו לאמר (ו, ב).

עולה שכולו כליל ואין לכהן חזה ושוק אלא כולו כליל, כבר יש מקום לזירוז שלא יתעצל מלהקריב, עד כדי כך טמונה חמדת הממון גם אצל הכי גדולים. ודבר זה רק התורה יכולה לגלות עד היכן עומק כוחות האדם מגיעים...

מליץ יושר

אמר רבי שמעון ביתר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כ"ס (רש"י).
הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין היה אומה: מכאן יש ללמוד מה גודל סכנת חמדת הממון, הנה הכהן הגדול שעליו נאמר "גדלוה משל אחיו" (ראה יומא יח), והינו מהעשירים הכי גדולים, והנה בקרבן

בחלום - קל לתרום לישיבה

צו את אהרן (ו, ב) וברש"י צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כ"ס.

החושך ונקברו בחשאי: ויש להבין, למה נצרך נס כזה. הלא המכות ארכו שנה שלימה (עדיפות פ"ב, מ"ח), יכול היה ה' להמיתם מעט מעט בלי שירגישו המצרים.

והתשובה לכך היא, שכל זמן שיציאת מצרים היתה נראית רחוקה, לא היתה לאחד מהם התנגדות לצאת. אבל כשהגיע למעשה, ופרעה כבר מתדיין מי ומי ההולכים, ויש לשקול ברצינות ללכת למדבר לארץ לא זרועה וללחום בסיחון ועוג ושאר הרפתקאות שיבואו עליהם, או אז התגבר עליהם היצר והחליטו להישאר...

סיים הגה"צ המשגיח: וזה מה שארע אצלך כל זמן ששקדת על התורה והרווחה והעושר היו בגדר חלום גרידא, לא היה אכפת לך לתת חומש מחלומך לעמלי תורה. אבל ברגע שזה נהיה למציאות, היצר גבר ומנעך.

אחד מתלמידי הישיבה לשעבר יצא לשוק החיים ועשה חיל בעסקיו. כשנועד עם הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל תמה בפניו: כששקדתי על דלתות תורה ידעתי מה רבה חשיבותה וראיתי בדחקם של תלמידי חכמים הממיתים עצמם באהלה של תורה, ואמרת לעצמי: אם אצא לעבוד ברבות הימים וה' יצליח דרכי, אתן בשמחה "חומש" מרווחי, להחזקת תורה!

עזרני ה'; ואני מתפרנס בכבוד, ואף נותן צדקה ותומך תורה, אבל לבי נאטם וידי קפוצה, ובקושי מגיע אני לכספי מעשר ורחוק מליתן חומש. - מה אירע? איך נהפכתי לאיש אחר?!

נענה אליו מרן המשגיח ואמה: כלל נקוט בידינו, ביציאת מצרים צפונות כל התשובות לשאלות.

כידוע, נעשה נס מיוחד בשלושת ימי האפילה. ארבע חמישיות מעם ישראל לא רצו לצאת ממצרים, וכדי שלא יהיה חילול שם שמים שיישאר, מתו בימי

מדוע נס הצלת 'ישיבת מיר' היה מוסתר בדרך הטבע?

אש תמיד תוקד על המזבח (ו, ו).

אם הנסים היו נעשים בלי עטיפה טבעית, היה הדבר גורם שתינטל הבחירה מן האדם בראותו את השגחת ה'. אבל כאשר הנסים עטופים בצורה טבעית, יש מקום לאדם לטעות ולא מתבטלת הבחירה.

הצלת ישיבת מיר מתוך השואה האיומה, היתה בודאי על ידי ניסים גלויים כידוע. ואילו היה נשלח לפני כן מלאך מן השמים לבשר על כך, היו נסים <

בספר החינוך (מצוה קלב) ביאר בטעם מצוה זו, כפי שידוע לכל איש חכם כי ניסים גדולים שיעשה ה' לבני אדם דרכו לעשותם בדרך הטבע או קרוב לדרך הטבע, ולכן ציוונו ה' להבעיר אש על המזבח אף על פי שיוודת מן השמים כדי להסתיר את הנס שיוודת מהשמים עכ"ד (יעו"ש באריכות).

ויש להבין מדוע מסתיר את הקב"ה את הנס? - ביאר מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל:

אלו נחשבים כהתגלות השכינה ממש. אבל מאחר שלא היתה הודעת מלאך, היה זרוי על העיניים הרבה חול, שראו "קונסול" ו"ויזות" וכדומה, כל מיני דברים טבעיים. ואף כי ברור שלא היו הדברים הטבעיים הללו אלא אחיזת עיניים, בכל זאת היה דבר ה' מכוסה.

וכמו כן בנס שקרה לנו בארץ הקודש במלחמה האחרונה ובשנת תשכ"ז מלחמת ששת הימים] כל האווירונים והטנקים לא היו אלא לכסות את עינינו מלראות את נסי ה' הגלויים.

שיחות מוסר (תשל"א מאמר ב' בסופו)

החבורות חבורה ובה עורר קושיה עצומה שעוררה גלים בין בני השיעור, גם רבינו עצמו לא מצא לקושיא זו מזוה, נראה היה דלית נגר ובר נגר דליפרקינה.

כעבור כמה ימים עלה בידי אותו בחור מהלך לתרץ את הקושיא, והחליט לשמח בראש ובראשונה את רבינו, משום שידע שהוא ישמח עם התירוץ. הוא אץ רץ לבית רבינו לשתף אותו במהלך שעלה בדעתו.

כשהגיע, ראה מחזה שלא ראה מעולם והשאיר אותו בהלם, שכן כתלמיד בישיבה ראה את רבינו במצבים קשים שונים, אך מצב כזה לא ראה מעולם. רבינו שכב לגמרי על הספה, וניכר עליו כי הוא שרוי באפיסת כוחות מוחלטת. אלא, שכששמע נאמן ביתו את פשר הענין, הסכים לתת לו להכנס ולדבר אל רבינו. הבחור ניגש ואמה, שהוא בא בקשר לדברי הרשב"א שהובאו השבוע בחבורה, שהתקיימה בבית רבינו בענין פלוני, בעודו חוזר על הקושיא, פתח רבינו את עיניו וניצת בהם אור. אט, תוך כדי שהבחור ממשיך את דבריו הזדקף רבינו והחל להתיישב על המיטה, עד שכשהבחור סיים את התירוץ, ישב רבינו כרגיל והקשיב בקשב רב למהלך הדברים שנאמרו.

כשסיים הבחור את דבריו אמר לו רבינו שהתירוץ נפלא, הוסיף דברי שבח ועידוד, ולחץ את ידו בחום. הוא סיים את דבריו ויצא מהבית, ורבינו חזר למצבו הקודם.

ורבינו קיים בזה כפשוטו זאת התורה אדם כי ימות באוהל.

(בכל נפשך)

האדם נברא להודות לה' - וזה לא יבטל לעולם

אם על תודה יקריבנו (ז, ב).

לעתיד לבא כל הקרבנות בטלן וקרבת תודה אינו בטל, כל התפילות בטלות, ההודאה אינה בטלה (ויקרא רבה ט, ז).

ויש להבין מה הטעם המיוחד בתודה והודאה שלא יבטלו?

מסביר מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל עפ"י דברי הרמב"ן (סוף פר' בא) שכל תכלית וכוונת היצירה שנודה לשמו, ותכלית כל המצוות שנאמין באלקינו ונודה לשמו שהוא בראנו, וזה כל הבריאה של האדם, עיי"ש. ונראה דבזה חלוק קרבן תודה משאר הקרבנות, דהנה כל הקרבנות עניינם הוא להשלים ולתקן את חסרונותיו של האדם: חטאת ואשם - על אשר פגם בחטא, והעולה - על מה שפגע בביטול עשה והרהורי הלב, וגם קרבן שלמים - בא להשלים, וכדברי רש"י (ויקרא ג, א) "שלמים - שמטילים שלום בעולם", ושולם הוא ענין של שלמות. וא"כ לעתיד לבא שהעולם כולו יהיה מתוקן בשלמות, לא יהיה

עוד צורך בתיקון והשלמה וממילא יתבטלו כל הקרבנות, אך משא"כ קרבן תודה שהוא תכלית כל יצירת האדם ישאר גם לעתיד לבא.

ועל דרך זה מובן גם החילוק בין תפילת ההודאה לשאר התפילות, כל התפילות ענינן הוא בקשה להשלים דברים הנצרכים לנו, חסרון הנובע מחסרון ברוחניות, ומבקשים אנו שהקב"ה ישלים לנו את החיסרון, אך לעתיד לבא שיהיה שפע גדול, והשפעת הטובה לא תהיה מוגבלת כלל, לא יחסר לנו דבר ולא יצטרכו לכל התפילות ויתבטלו, משא"כ תפילת ההודאה לא תבטל משום שהיא תכלית האדם.

וכאשר נתבונן בדבר זה נמצא שכל מאורע של נס המחייב הודאה להקב"ה, הרי זה אמצעי לרומם את האדם שגייע לצורתו האמתית, שהיא תכלית כל היצירה, והיינו ההודאה להקב"ה.

משלחן רבי אליהו ברוך (עמ' י"ג)

גדר נפלא ב"והייתם נקיים"

ויאמר משה אל העדה זה הדבר אשר ציווה ה' לעשות (ח, ה).

זה הדבר - דברים שתראו שאני עושה לפניכם צוני הקב"ה לעשות, ואל תאמרו לכבודי ולכבוד אחי אני עושה (רש"י)

דבר תמוה הוא, שהיה משה רבינו צריך להצטדק ולהתנצל כביכול לפני כלל ישראל שאין הוא עושה את הדברים לכבודו ולכבוד אחיו, וכי יש מקום לחשוד בו שיעשה איזה דבר או מינוי, ועוד במשכן ה', מתוך מחשבה ופניות של כבודו וכבוד אחיו?

ופירש מרן המשגיח **רבינו ירוחם** זצ"ל: הרי אמרו חז"ל (שקלים פ"ג, ה"ב) "אין התורם נכנס לא בפרגוד חפות ולא במנעל ולא בסנדל ולא בתפילין

ולא בקמיע, שמא יעני ויאמרו מעון הלשכה העני, או שמא יעשיר ויאמר מתרומת הלשכה העשיה, שאדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום, שנאמר (במדבר לב, כב) "והייתם נקיים מה' ומישראל". וכתבו המפרשים על האמור "ולא בתפילין" - שלא יאמרו התיר התפר ונתן בתוכן מעות. עד כדי כך הוא השיעור של מצוות "והייתם נקיים", שאף אם ימצא שוטה אחד בעולם שיגיד דבר הבל שכזה, שהתיר התפילין והכניס לתוכן מעות - גם מכך צריך להיות נקי.

מוסיף על כך בתורה אור: בא וראה כוחה של קנאה וצרות העין הטבועות באופיו של האדם, כל זמן שלא עבד וזיכך עצמו לשמוח בשמחת זולתו.

ידוע ידעו חז"ל כי יקוב הלב, וכוח הקנאה שבאדם יטה אותו לקבל או לפחות להאזין לרכילות שתדבק באדם שהתעשה, שיאמרו עליו שהכל עשק וגנב מן ההקדש. ואף אם הדרך היחידה במציאות לחשוד בו בהוצאת כספי צדקה היא רק אם יחשדו בו שנכנס ללשכה עטור בתפילין ושם התיר תפרי התפילין הקדושות להוציא פרשיות הקושר ולמלא את החלל בכספי הקדש אף בזאת יחשדו בו... - אכן יצר לב האדם רע ואכזר מנעוריו.

מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל

כ"ד באדר ב' תשס"ח | ט"ז שנים להסתלקותו

פנינים נפלאים מדברי תורתו וגודל אהבת התורה שבערה בקרבו

מכתב ב'פרסום ראשון' צימאון לתורה

מכתב הגרא"ב בצעירותו אל אביו הגה"צ
ר' משה זצ"ל

יום ד' לפרשת ויקהל פקודי

לאבי היקר, אני כל הזמן לא יכולתי לכתוב לך מכתב מכיון שהייתי צריך להתכונן לבחינה על פרק חזקת הבתים, והבחינה תהיה ביום חמישי לפרשת ויקהל פקודי, וגם כן היום לא היה לי זמן לכתוב, אלא מכיון שנתן נוסע או שקליין יוכל להביא לך את זה אז כתבתי כמה מלים ספורות, ולדבר בלימוד ג"כ לא יכולתי כעת מכיון שהזמן קצר והעבודה מרובה שנתן נוסע עוד דקות ספורות.

החלטתי בעצת גדולים שבמקום להגיד לסבא כל שבוע חתיכת תורה אז אני אלמד בסדר הראשון נדרים כפי מה שילמדו בישיבה ובסדר השני והשלישי אני מקווה בעה"י לסיים את המסכתות האלו... נדרים רק עד החצי וגיטין בבא בתרא ובבא מציעא לסיים את כולם בגלל שלמדתי מהם כבר בערך חצי ואסיים אי"ה את החצי השני.

אני מבקש ממך שתביא לי איזה ספר טוב על מסכת נדרים שמשגיגים את זה רק באמריקה ולא בארץ ישראל, כתבתי לך כפל לשון בגלל שזה יהא כתנאי בני גד ובני ראובן, ואני רוצה ג"כ שתשלח את זה ביד ר' נתן פינקל כשיחזור לארץ במהרה, אני מוסר לך דרישת שלום משטון החשמלאי ואני מאחל לך הצלחה רבה בכל מעשה ידך.

אני מקוה שהמכתב הזה ימצא אותך בקו הבריאות הכי טוב ובהצלחה גדולה.

אני הייתי עם בנו של הרב וייס עם ישראל מאיר אצל הרבה רבנים וראשי ישיבות פה בארץ וביניהם מוה"ר הרה"ג ר' יחזקאל אברמסקי שליט"א והוא אמר לי שאני אמסוך לך דרישת שלום בשמו, ועוד כמה דברים יש לי לכתוב לך כאן, אלא שנתן מחכה והוא רוצה כבר לקחת את המכתב ובכן היה שלום בכל.

בנך אוהבך כנפשו

ונפשו קשורה בנפשך

אליהו ברוך

הקשתה שהלוא גם לאחר הגיור אסור להיטיב עימה - וכדעת המנח"ח! ובעצם הדברים מפורשים להדיא בלשון התרגום ירושלמי שמפרש את הפסוק הנ"ל כן: ואנא מעמא נוכראה מבנתהון דמואב ומעמא דלא אידיכי למיעל בכנישתא דהשם" וא"כ שואלת רות מדוע אתה מיטיב עימיי?!

זיק של אורה של תורה ניצת בעיני מורן הגראמ"מ זצוק"ל ורבי אליהו ברוך המשיך בהתלהבות: בועז השיב לרות "הגד הוגד לי כל אשר עשית עם חמותך

החידוש שאמר הגרא"ב למורן הגרא"מ שך זצוק"ל ולשמע הדברים צהלו פניו

המנחת חינוך (מצוה תקס"ב) מחדש שהלאו של "לא תדרש שלומם וטובתם" נוהג בעמון ומואב: (א) הן לאחר שנתגיירו. (ב) הן לגבי נשים - ולא דורשים כאן 'עמוני ולא עמונית' כמו לגבי הלאו של לא יבוא עמוני?

כותב על כך מרן **האבי עזרי** (הל' מלכים פ"ו ה"ו): ובצדק העיר אחד מבני הישיבה שיחי, ה"ה הנעלה יחזקאל אסחייק שזה נסתר מכל מה שכתוב בענין רות, שהרבה היטיב אתה בועז. והרי לשיטת המנח"ח היה אסור לבעוז לגמול עמה חסד א) בין אם נתגיירה. (ב) גם אם היא אשה, וא"כ על כרחך אי אפשר לסבור להחזיק את שני חידושיו של המנח"ח יחדיו!

בזמן קיץ של אחת השנים פגש מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל את מורן הגראמ"מ שך זצוק"ל בהיכל ישיבת פוניבז', ויישב באוזניו את הקושיה מבעוז באמצעות ההגהות מימוניות' (שם) שמחלק בין 'דרישת שלום' האסורה, ל'תשלומי שלום' המותרים, היינו שמוותר להשיב למואבי בטובה תחת טובה. ולפי"ז בהחלט היה מותר לבעוז להחזיר לרות טובה, מאחר שהיא היטיבה עם נעמי - קרובתו של בועז!

מורן הגראמ"מ שך זצוק"ל סבר וקיבל את היישוב, ואז הוסיף הגאון רבי אלי זצ"ל ברוך במתיקות ואמה: בקושייתו הנפלאה כיוון הבחור החשוב יחזקאל אסחייק ל...רות המואביה עצמה!

הנה, לאחר שבועז אומר לה שהיא יכולה להישאר ללקוט בשדה שלו היא נופלת על פניה ושואלת: "מדוע מצאתי חן בעיניך להכירני ואנכי נכריה" (רות ב, ז) וכי נכריה היתה? והלא כבר נתגיירה! אלא שהיא

השייכות בין ממת עצמו באהלה של תורה לפרה אדומה

עוונות ויוצאים מלאים מצוות, ע"כ. וכע"ז בברכות (טו, ב) ע"ש.

ולמדנו מזה כפי שהשרישו לנו רבותינו זיע"א, שצריך האדם ליכנס בתורה בכל גופן, דומיא דנחלים דאין מטהרים אא"כ כנס כל כולו בלא חציצה לתוכם, וא"כ שפיר שייך ענין זה בפרשת הטהרה, והיינו שדברי התורה הרי הם כמקוה, דאיכא בהם בחינת מקום, אשר סגולת עניינם היא רק בהיות האדם מצוי באותו התחום כליל, וכן מצוינו בגמי (מכות ז, א) דדברי תורה קולטין ממלאך המוות או להציל הרוצח מיד גואל הדם, הרי דתורה היא כעיר מקלט והוי בחינת תחום מקום וגבול, אשר רק בהיותו מצוי כולו בכלל אותו התחום מסוגלת היא התורה. ולפ"ז מבואר השייכות בין עמלות בתורה לטהרה מטומאה.

(משולחן רבי אליהו ברוך - עמ' ר)

זאת התורה אדם כי ימות כאהל וגו' (יט, ז). דרשו חז"ל (ברכות סג, ב) אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליהן שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באהל.

יש לדקדק שלכאורה יסוד גדול כזה בקניית התורה וקיומה היה ראוי לכתבו בפרשת יתרו שהוא הפרשה של קבלת התורה, ולמה מקומו כאן באמצע פרשת הטהרה של פרה אדומה הלא דבר הוא.

אך הדבר יבואר עפ"י דברי הילקוט בפרשת בלק (רמז תשעא) עה"פ כנחלים נטוי כגנות עלי נהר כאהלים נטע השם" וגו'. מה טיבן של נחלים אצל בתי כנסיות ובתי מדרשות [האמורים בהמשך הפסוק 'כאהלים נטע השם' דקאי אבתי מדרשות], אלא מה נחלים הללו בני אדם יורדים לשם כשהם טמאים וטובלין ועוליין טהורים, כך בתי כנסיות ובתי מדרשות בני אדם נכנסין לשם כשהם מלאים

אחר מות אישך" (ב, יא) היינו כדברי ההגהות מימוניות' שמוותר להשיב למואבית טובה תחת טובה. יוצא מכאן דבר נפלא: לא זו בלבד שאין קושיא ממגילת רות על המנחת חינוך, אלא אדרבה מכאן <

הגרא"ב זצ"ל היה עמל שעות רבות על שיעוריו כדי שיאמרו בשפה ברורה ונעימה ויתקבלו על לב השומעים בהנאה ושמחת התורה. הדברים ניכרו היטב בשיעוריו שהיו מלאים מפה לפה עד שהוצרך להעביר את מקום השיעור לחדר האוכל של הישיבה מחוסר מקום.

לאחר הסתלקותו של רבינו, הוציאו בניו שליט"א ספרים מדברי תורתו.

מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל שמח עד מאוד בהוצאת תורתו של רבינו זצ"ל לאור. כאשר שמע על הוצאת הכרך עמ"ס בבא בתרא, התאמץ במאמצים עצומים לעלות לאחל מזל טוב לאלמנה הרבנית ולשתות לחיים עם בני המשפחה. במאמצים עצומים עלה את המדרגות הקשות של ביתם בבנין הישיבה, מרוב מאמץ לא יכול היה אפילו לדבר, אולם על פניו נראתה שמחתו הגדולה. הוא נשק לספר בחום כאילו זו שמחתו שלו.

מאותו יום ועד יומו האחרון למד מרן רה"י בספר זה, וכשעלה בסערה השמימה, ספר זה היה על שולחנו, לצד מסכת בבא בתרא עצמה.

בדברי תורה באותם הימים חצה את גבולות המקום והזמן: עוסקים בעומקה של הלכה בהליכה לים, בחזרה ממנו, ובים עצמו. - "פון ים, צום ים, אין ים אליין"...

מאז התבטאותו של הגרא"ב זצ"ל הפך ביטוי זה לימטבע לשון: אצל רבי ברוך שמעון זצ"ל, "פון ים, צום ים, אין ים אליין".

כשהיה משוחח עם בניו בדברי תורה בהליכה לים, היה מתבטא בחביבות על כך שמקיימים הם בזה את ה"צום ים".

(מפי תלמידיו)

כמה לך בשרי'

בהספד שנשא בהיכל הישיבה הקד' אחר הסתלקותו של מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל, פתח הגאון רבי משה שפירא זצ"ל את דבריו באמרו כי על אהבתו לתורה וחיותו בה ניתן לומר כי היו לא רק בבחינת 'צמאה לך נפשי', אלא בבחינת 'כמה לך בשרי'. לא רק נפשו של רבינו הייתה צמאה לכל דבר תורה, אלא אף בשרו הגשמי היה צמא וכמה לך ומזה הייתה כל חיותו.

מקור נפלא למנ"ח שהלאו של לא תדרוש שלומם וטובתם שייך אף בנקיבה, ואף לאחר גירות נאמר - ולכן הוצרך בועז לטעם של הכרת הטוב!

לשמע הדברים צהלו פניו של מרן זצוק"ל, ושבחם עד מאוד עד שהנוכחים שם אמרו שלא זכור להם ששמעו שיקלס כל כך 'שטיקל תורה': תקע מרן זצוק"ל את ידו ביד תלמידו רבי אלי' ברוך זצ"ל, וצעד עימו במין תנועת ריקוד וחדוותא דשמעתתא מהיכל הישיבה ועד ביתו! [ראה תצלום מצורף].

(מתוך מוסף שבת קודש שבועות תשע"ג)

פון ים - צום ים - און ים אליין

היו שנים בהם הגאון רבי ברוך שמעון סלומון זצ"ל נהג לשהות למנוחה בימי בין הזמנים מספר ימים בקרית צאנו בנתניה, גם מורנו הגאון רבי אליהו ברוך פינקל זצ"ל נהג לשהות בקריה בתקופה זו, ולעיתים שניהם היו באותם ימים ונפגשו בחוף הים הסמוך, בהליכה, בחזרה או בים עצמו. מה עושים שני מרביצי תורה מופלגים שעוסקים במהלך ימי הזמן עד למעלה ראש בהרבצת התורה והעמדת התלמידים? כמובן נושאים ונותנים בדברי תורה. על אותם הימים התבטא הגאון רבי אלי' ברוך זצ"ל ששיחם ושיגם

מבאר רבותינו

מפרשת פרה אדומה למדים אנו - על עומק התורה הק'

דרש הגה"צ המשגיח רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל: ענין זה שנדבר פה היום הוא אחד מהיסודות העיקרים שחייב כאו"א לדעת, וזו ראשית חובת האדם, וכפי השייכות שיש לכל אחד לדברים אלו כן תהיה הצלחתו.

בשום אופן. לפי שמדריגת רבו היתה מעל מדריגתו, א"כ עומק הבנתו היתה מעל הבנת התלמיד, והיינו דנתבאר שהתורה מורכבת מלבושים שונים וכל אחד לפי עומק הבנתו נוגע רק בלבוש, והנקודה הפנימית העמוקה ביותר היא רצונו יתברך:

וכבר כתב הלוצאטו (הרמח"ל ובעל המסילת ישרים) "וצריך שתדע כי כל מעשה ד' נורא הוא ורחב ועמוק לאין תכלית כמו שנאמר "מה רבו מעשיך ד'" (תהלים קד כד) והקטן שבכל מעשיו יש בו כ"כ מן החכמה הרבה והעמוקה שא"א לדדת לעמוקה לעולם, והוא ענין הכתוב מאד עמקו מחשבותיך, והנה עתה אין מעשה ד' מובנים לנו כלל, אלא שטחיותם הוא הנראה והתוכן מסתתר ואין התוכן הזה נראה כלל שכולו רק טוב ולא רע וכו' אך לעתיד לבוא נראה ונשיג הכל וכו' להיטיב לנו באחריתנו". ודוגמא זו עלינו להבין בענין התורה, שכל מה שנראה לנו בתורה הוא רק שטחיותו אבל העומק האמיתי הוא רק רצונו יתברך. וזה ביאור "יחוד" שאין כלום מלבד רצונו יתברך.

אור יחזקאל - תורה ודעת

(מאמר חוקה חקקתי וא"א ראשי לעבור עליה)

דומה בעינינו כאילו ואנו מבינים ויודעים את התורה, אך באמת מחובתנו להבין שעדיין אין זה עומק התורה, כי התורה היא בלא תכלית, ורק ניתן לנו איזה גישה מסוימת להבנת התורה, וכשם שניתן לאותו עכו"ם הבנה בענין פרה אדומה, אבל בהבנה האמיתית של פרה אדומה לא נגע, כן כל הבנתנו בתורה היא רק הבנה בלבוש התורה, אבל אין זו התורה האמיתית, וכל אחד לפי מדריגתו יש לו הבנה בתורה. ותורה עצמה היא ללא תכלית.

וכבר הזכרנו את דברי (אבות דרבי נתן כה ב) ר' אליעזר שאמר שאילו כל הימים היו וכל העצים קולמוסים וכל האנשים לבלרים לא היו יכולים לכתוב את התורה שלמד מרבותיו, ואע"ג שר"א למד מרבו במשך זמן מוגבל וא"כ היאך יתכן שבאותו הזמן לא יוכל לכתוב את אותה התורה שלמד באותו הזמן. [וראה אור יחזקאל מדות, מאמר הזהרו בכבוד חבריכם].

ולדברינו יש לבא, שכונת ר' אליעזר היתה כיון שתורה עמוקה ללא תכלית, וכל אחד יש לו הבנה כפי מדריגתו. ולכן לו היינו באים לכתוב את עומק התורה כפי שהיה לרבו לא היו יכולים לכותבה

איתא במדרש (במדבר רבה יט ח): "שאל עכו"ם אחד את רבי יוחנן בן זכאי, אילון עובדיא נראין כמו כשפים, אתם מביאים פרה ושורפין וכותשין אותה, ונטולין אפרה ומזין עליו ב' או ג' טיפין ואומרים טיהרת, א"ל ראית אדם שנכסה בו רוח תזזית ומביאין לו עיקרין ומעשנין תחתיו ומרביצים עליה מים והיא בורחת, א"ל ישמעו אנזנין מה שאתה מוציא מפיק הרוח הזה רוח טומאה מזין עליו מי נדה והוא בורח.

לאחר שיצא א"ל תלמידיו רבינו לזה דחית בקנה, לנו מה אתה אומה, א"ל חייכם, לא המת מטמא ולא המים מטהרין אלא אמר הקב"ה "חוקה חקקתי גזירה גזרתי אי אתה ראשי לעבור על גזרתי דכתיב זאת חקת התורה". נמצינו למידן שבאמת יש לפרה אדומה מהלך להבינו בטבע וכפי שביאר ר' יוחנן בן זכאי לאותו הנכרי, אמנם אמר ריב"ז לתלמידיו שאין זו הנקודה הפנימית של פרה אדומה, אלא יסודה "חוקה חקקתי ואי אתה ראשי לעבור עליה", דהיינו כך עלתה ברצונו יתברך וקיום המצוה הוא קיום רצונו. כי התורה היא לבושים ולבושים שונים, והעומק האמיתי זה קיום רצונו יתברך.

יסוד זה חייבים אנו לדעת בגשתנו להבנת התורה.

בחסות

הליכה יומית קבועה משפרת את הריכוז ואת יכולת הלמידה

בחסות *3833 מאוחדת